



GEDEPUTEERDE STATEN VAN DE PROVINCIE GRONINGEN

Groningen, 19 november 2021

Dossiernr. : K30725

Documentnr. : 2021-106661

Verzonden : 22 november 2021

Het college van Gedeputeerde Staten heeft op 4 oktober 2021 een aanvraag ontvangen voor een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming, hoofdstuk 3, Soorten. De aanvraag is ingediend door aanvrager Antea Group, Tolhuisweg 57, 8443 DV te Heerenveen, in opdracht van initiatiefnemer (ontheffinghouder) North Water B.V., Griffeweg 99, 9723 DV te Groningen. De aanvraag heeft betrekking op de aanleg van een industriewaterleiding.

BESLUIT:

Het college van Gedeputeerde Staten besluit:

- I. op grond van artikel 3.10, lid 2, van de Wet natuurbescherming (Wnb) ten aanzien van waterspitsmuis (*Neomys fodiens*) de gevraagde ontheffing te verlenen van het verbod op:
 - opzettelijk beschadigen of vernielen van vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen (artikel 3.10, lid 1b, Wnb);
- II. dat de ontheffing verleend wordt voor het tracé van Garreweer tot Farmsum; met startpunt nabij Garreweesterweg 7 en eindpunt: geen adres; perceelnr. 1.039, sectie O, kadastrale gemeente Delfzijl; zoals weergegeven in figuur 1.1 in het activiteitenplan;
- III. dat de ontheffing geldt voor de periode vanaf de verzenddatum van dit besluit tot en met 31 december 2023;

- IV. dat de volgende bijlagen deel uitmaken van dit besluit. Bij strijdigheid tussen de voorschriften en de bijlagen bij dit besluit prevaleren deze als volgt:
1. voorschriften;
 2. overwegingen bij besluit;
 3. de aanvraag van 4 oktober 2021, inclusief activiteitenplan *Antea Group, 27 september 2021. Activiteitenplan: Aanleg industriewaterleiding in de omgeving van Farmsum. Ontheffingsaanvraag soortenbescherming Wet natuurbescherming. Projectnummer 464951. Revisie 00. North Water B.V.*

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Groningen:

namens dezen:

A.J. Hoogerwerf
Hoofd van de afdeling Landelijk Gebied en Water

Deze brief is elektronisch aangemaakt en daarom niet ondertekend.

Toelichting

Wij verwijzen u naar de bijlage 'Overwegingen bij Besluit' voor een nadere motivering.

Inwerkingtreding

Dit besluit treedt in werking vanaf de verzenddatum.

Bezwaar

Als u het niet eens bent met dit besluit bestaat de mogelijkheid om binnen zes weken na verzenddatum van dit besluit een bezwaarschrift in te dienen. Meer informatie daarover vindt u op de website van de provincie Groningen (www.provinciegroningen.nl/bezwaarmaken).

Het indienen van een bezwaarschrift schort de werking van dit besluit niet op. U kunt daarvoor een verzoek om voorlopige voorziening indienen bij de rechtbank. Een voorlopige voorziening is een zelfstandige procedure. Meer informatie over het vragen van een voorlopige voorziening vindt u op www.rechtspraak.nl.

Meer informatie

Wij vertrouwen er op dat voldoende duidelijk is welke voorwaarden aan dit besluit verbonden zijn. Heeft u nog vragen, dan kunt u contact opnemen met het secretariaat Landelijk Gebied en Water via het telefoonnummer 050 - 316 4543. U wordt dan doorverbonden met een medewerker die uw vragen zal beantwoorden. Wij verzoeken u het dossiernummer te vermelden.

Voorschriften

Aan deze ontheffing zijn de volgende voorschriften verbonden:

Algemene voorschriften

1. Dit besluit is enkel van toepassing op waterspitsmuis en de beschreven verboden handelingen.
2. Dit besluit geldt alleen voor de werkzaamheden die conform de aanvraag worden uitgevoerd, voor zover in dit besluit zelf niet anders is aangegeven.
3. De ontheffinghouder dient onverwijld contact op te nemen met de provincie Groningen indien bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project andere beschermde soorten dan genoemd in voorschrift 1 worden aangetroffen en/of andere handelingen dan genoemd in voorschrift 2 noodzakelijk zijn.
4. Deze ontheffing kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of haar rechtsoptvolgers of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts)personen. De ontheffinghouder of haar rechtsoptvolgers blijven daarbij verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.
5. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een (digitaal) afschrift van dit besluit en de bijbehorende documenten op de locatie van de werkzaamheden aanwezig te zijn en op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren.
6. De hier beschreven voorschriften dienen in een ecologisch werkprotocol te worden opgenomen. Dit ecologisch werkprotocol dient op de locatie (digitaal) aanwezig te zijn en dient onder betrokken werknemers, met name ook de uitvoerenden op de bouw- of projectlocatie, bekend te zijn. Werkzaamheden dienen conform dit protocol te worden uitgevoerd.
7. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een (digitaal) (ecologisch) logboek bijgehouden te worden. Uit dit logboek moet aantoonbaar blijken wanneer en op welke wijze de hier beschreven voorschriften zijn uitgevoerd. Dit logboek moet op verzoek worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren.
8. De ontheffinghouder dient, zodra de datum waarop de werkzaamheden zullen aanvangen bekend is, bijgevoegd meldingsformulier (bijlage 2) in te vullen en ons toe te sturen, uiterlijk een week voorafgaand aan de werkzaamheden.

Specifieke voorschriften

9. Alle maatregelen dienen te worden uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige¹ op het gebied van waterspitsmuis.
10. Bij de planning van de werkzaamheden dient rekening gehouden te worden met de seizoenactiviteiten van de soort waarvoor ontheffing is verleend, om verstoring in de meest kwetsbare perioden (voortplantingsperiode (april tot september) en de winterperiode) te voorkomen. De genoemde perioden kunnen zowel eerder als later beginnen en/of eindigen, afhankelijk van de (lokale) meteorologische omstandigheden voorafgaand aan en tijdens de werkzaamheden. De geschiktheid van de periode voor het uitvoeren van de werkzaamheden dient te worden bepaald door een deskundige op het gebied van de betreffende soort.
11. De werkzaamheden dienen uitgevoerd te worden zoals hierna volgend (en eveneens omschreven in hoofdstuk 5 van het activiteitenplan):
12. Voorafgaand aan de werkzaamheden dient het projectgebied ongeschikt gemaakt te worden als leefgebied voor waterspitsmuis door de oevervegetatie kort te maaien (met een maaibalk ingesteld op 10 cm). Ook de vegetatie op de werkstroken bij de te kruisen watergangen dient op deze wijze kort gemaaid te worden. Vervolgens kan de watergang afgedamd worden.

¹ Provincie Groningen verstaat onder een deskundige een persoon die voor de situatie en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en kennis heeft op het gebied van soortspecifieke ecologie. De ervaring en kennis dient te zijn opgedaan doordat de deskundige:

- op HBO-, dan wel universitair niveau, een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie; en/of
- op MBO niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt de natuurwetgeving, soortenherkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten; en/of
- als ecooloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals bijvoorbeeld een bureau welke is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus; en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals bijvoorbeeld Zoogdiervereniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en Stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied); en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of -bescherming.

13. De maaiwerkzaamheden mogen niet tijdens perioden van vorst en niet tijdens de kwetsbare periode van voortplanting (april tot september) plaatsvinden.
14. Het ongeschikt maken van het projectgebied dient plaats te vinden onder begeleiding van een deskundige ecooloog op het gebied van waterspitsmuis.
15. De breedte van de werkstrook over het gehele tracé (inclusief watergangen) dient maximaal 50 meter te zijn. Enkel de oevervegetatie die binnen de begrenzing van de werkstrook valt, dient kort gemaaid te worden. Gedurende de werkzaamheden dienen voldoende delen van de oevervegetatie van de betreffende watergang gehandhaafd te blijven en daarmee bereikbaar en beschikbaar te blijven voor waterspitsmuis (als vluchtlocatie). Tevens dienen de maaiwerkzaamheden in één richting plaats te vinden en op een rustig tempo, zodat aanwezige fauna hierdoor een ontsnappingsmogelijkheid heeft in de richting van geschikt en ongemaaid biotoop.
16. Het projectgebied waarin de werkzaamheden plaatsvinden voor de waterspitsmuis, dient zo lang als de werkzaamheden voort duren, ongeschikt gehouden te blijven.
17. De niet gemaaide delen van de oeverzone dienen in stand gehouden te blijven ten behoeve van de functionaliteit van het resterende leefgebied van waterspitsmuis (geen machines of materialen plaatsen).
18. Na afloop van de werkzaamheden dient de huidige situatie weer zo goed als mogelijk in oorspronkelijke staat te worden hersteld, bijvoorbeeld door in te zaaien.

Overige voorschriften

19. De ontheffinghouder dient voldoende zorg in acht te nemen voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving. Activiteiten of werkzaamheden die leiden tot negatieve effecten op plant- of diersoorten dienen achterwege gelaten te worden of zo uitgevoerd te worden waardoor de effecten beperkt of ongedaan gemaakt worden.
20. In navolging van het voorgaande voorschrift dient de ontheffinghouder rekening te houden met het broedseizoen van vogels. De werkzaamheden dienen zoveel mogelijk uitgevoerd te worden buiten het broedseizoen. Mocht dit niet mogelijk zijn, dient een deskundige voorafgaand aan de werkzaamheden het plangebied te controleren op in gebruik zijnde nesten. Als er in gebruik zijnde nesten worden aangetroffen dienen de werkzaamheden te worden uitgesteld tot na het broedseizoen. Het plangebied moet hiervoor worden vrijgegeven door de deskundige.
21. De ontheffing kan worden gewijzigd of ingetrokken op grond van artikel 5.4 van de Wnb.
22. Aanspreekpunt in het kader van dit besluit en de daaruit voortvloeiende voorschriften is het Loket, loketVTH@provinciegroningen.nl. Ook kan contact opgenomen worden met Afdeling Landelijk Gebied en Water van de provincie Groningen, [Secretariaat LGW@provinciegroningen.nl](mailto:Secretariaat_LGW@provinciegroningen.nl).
23. Indien een verlenging van deze ontheffing wenselijk is, dient, zeker vier maanden voor het verstrijken van deze termijn, schriftelijk een verzoek om verlenging ingediend te worden. Dit kan per mail aan het Loket of via het online-aanvraagformulier.

Overwegingen bij Besluit

1 Nadere toelichting brongegevens

Onderwerp:	Verzoek om ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb), hoofdstuk 3, Soorten.
Activiteitenplan:	<i>Antea Group, 27 september 2021. Activiteitenplan: Aanleg industriewaterleiding in de omgeving van Farmsum. Ontheffingsaanvraag soortenbescherming Wet natuurbescherming. Projectnummer 464951. Revisie 00. North Water B.V.</i>
Activiteit:	Aanleg industriewaterleiding tussen Garreweer en Farmsum. De werkzaamheden vinden plaats in de gemeente Eemsdelta (voormalige gemeenten Appingedam, Loppersum en Delfzijl).
Reden voor deze aanvraag:	In verband met de voorgenomen ontwikkeling is een ecologisch onderzoek uitgevoerd. Hieruit is naar voren gekomen dat er in het plangebied verblijfplaatsen aanwezig zijn van waterspitsmuis. Deze verblijfplaatsen zijn beschermd in de Wet natuurbescherming (Wnb). Daarom is ontheffing nodig.
Plangebied:	Het tracé voor de nieuwe industriewaterleiding is globaal gelegen tussen Garreweer en Farmsum ten zuiden van Appingedam en Delfzijl. De totale lengte van het tracé bedraagt circa 12 km waarvan circa 2,5 km middels HDD-boringen uitgevoerd wordt. Aanvullend wordt een deel van een bestaande drinkwatertransportleiding vervangen parallel aan de nieuwe industriewaterleiding over een afstand van circa 2,8 km. In figuur 1.1 in het activiteitenplan is de locatie van het tracé weergegeven. Het projectgebied is grotendeels gelegen in open landbouwgebied met op enkele plaatsen bosjes en bomenrijen. De meeste van deze elementen zijn verspreid gelegen op boerenerven. Tussen de weilanden liggen sloten waarvan de meeste oevers kort zijn gemaaid. Een deel van het tracé loopt over het bedrijventerrein Fivelpoort ten zuiden van Appingedam. Het meest oostelijke deel van het tracé loopt over het industrie- en haventerrein van Farmsum. Het tracé kruist enkele grote watergangen zoals het Eemskanaal, de Borgwatering en de Oosterhornhaven. Deze watergangen worden allemaal middels een HDD-boring gekruist. In open ontgraving worden daarnaast diverse kleine en grotere sloten gekruist.
Coördinaten:	• Startpunt: x=250530, y=592865 • Eindpunt: x=260458, y=592433.
Werkzaamheden:	Tijdelijke (graaf)werkzaamheden en daarbij behorende rijbewegingen in de oeverzone waarin zich functioneel leefgebied (en daarmee verblijfplaatsen) van waterspitsmuis bevindt. North Water is voornemens om een industriewaterleiding in de provincie Groningen aan te leggen tussen Garreweer en Farmsum. Aanvullend wordt een deel van een drinkwatertransportleiding vervangen langs de Holeweg te Meedhuizen. De lengte van het hoofdtracé inclusief aftakkingen van bedraagt circa 12 km en de

breedte van de gehele werkstrook maximaal 50 meter. De exacte diepteligging van de sleuf is nog niet bekend. Op de werkstrook bevindt zich onder andere de uitlegstrook waarop de leiding zich bevindt, rijplaten waarover machines rijden en de opslag van de vrijgekomen grond (deklaag en ondergrond). Een groot deel van het tracé wordt aangelegd middels een open ontgraving. De kleinere watergangen worden gekruist met zinkers. Op enkele kruispunten met de grotere (water)wegen wordt het tracé aangelegd middels een HDD-boring. In het geval van open ontgraving bij de kruising van watergangen wordt gewerkt in den droge.

Ongeacht de wijze van aanleg wordt over deze watergangen een tijdelijke brugconstructie aangelegd welke maximaal één jaar in gebruik is. Het tracé kruist drie watergangen welke geschikt leefgebied vormen voor de waterspitsmuis. Het gaat om de watergangen zoals aangeduid in figuur 1.2 t/m 1.5 van het activiteitenplan. Deze watergangen worden bovendien niet middels sleufloze technieken in den droge gekruist. Tevens wordt een deel van de watergang afgedamd.

Overige watergangen met geschikt leefgebied voor de waterspitsmuis op het tracé worden middels een sleufloze techniek (HDD boring) gekruist waardoor er op voorhand geen overtredingen van de verbodsbepalingen gesteld in de Wet natuurbescherming optreden, aangezien zowel de oeverzone als de watergangen dan niet worden aangetast. Deze watergangen zijn daarom niet relevant binnen deze ontheffing en worden verder buiten beschouwing gelaten.

Planning:

- start werkzaamheden: 01 oktober 2022;
- einde werkzaamheden: 01 oktober 2023.

De werkzaamheden worden in gang gezet wanneer de ontheffing Wet natuurbescherming is verleend en wanneer alle mitigerende maatregelen die voorafgaand aan de werkzaamheden uitgevoerd moeten zijn, zijn uitgevoerd.

De exacte duur van de werkzaamheden hangt samen met de lengte van het tracé. Naar verwachting hebben de werkzaamheden waarbij de watergangen (en oeverzone) worden aangetast een doorlooptijd van circa 3 weken per kruising met een watergang. De tijdelijke brugconstructies over deze watergangen worden maximaal 1 jaar gedurende de werkzaamheden ingezet. De planning is om het gehele tracé in oktober 2023 gerealiseerd te hebben.

Ontheffing is aangevraagd voor verwachte overtreding van de volgende verbodsbepalingen:

Verbodsbepalingen van artikel 3.10:	Soortnamen:
opzettelijk beschadigen of vernielen van vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen (artikel 3.10, lid 1b, Wnb);	waterspitsmuis (<i>Neomys fodiens</i>)

Dit besluit ziet niet toe op hoofdstuk 2 Natura 2000-gebieden (stikstof) en hoofdstuk 4 Houtopstanden, hout en houtproducten van de Wet natuurbescherming. Uit toetsing (AERIUS-berekening) moet blijken of dit het geval is en indien noodzakelijk hiervoor vervolgstappen genomen te worden.

Indien voor deze activiteit graafwerkzaamheden worden uitgevoerd, kan hiervoor een vergunning nodig zijn op basis van de Ontgrondingenwet. Volgens deze wet is namelijk voor iedere (tijdelijke) verlaging van het maaiveld of waterbodembodem een ontgrondingsvergunning nodig. Er gelden echter voor veel graafwerkzaamheden vrijstellingen van deze vergunningplicht. Of dat voor deze activiteit ook geldt, kan bepaald worden deze [checklist](https://fd9.formdesk.com/provinciegroningen/checklist_ontheffing_ontgronding) in te vullen (https://fd9.formdesk.com/provinciegroningen/checklist_ontheffing_ontgronding). Voor vragen of meer informatie kan contact opgenomen worden via ontgrondingen@provinciegroningen.nl.

2 Procedure

2.1 Procedure en beslistermijn

De beslissing op de aanvraag is voorbereid volgens de procedure als beschreven in hoofdstuk 5 van de Wnb. Binnen 13 weken na ontvangst van de aanvraag is op de aanvraag beslist.

2.2 Volledigheid

Met de aangeleverde gegevens is de aanvraag ontvankelijk gebleken om te kunnen beoordelen.

2.3 Bevoegd gezag

Gelet op de projectbeschrijving en op het bepaalde in hoofdstuk 3 van de Wnb, zijn wij bevoegd om de ontheffing te verlenen of te weigeren.

2.4 Publicatie besluit

Van dit besluit wordt mededeling gedaan door publicatie op de website www.officielebekendmakingen.nl.

3 Soortbescherming

3.1 Beoordeling

Een ontheffing als bedoeld in artikel 3.10, lid 2, Wnb kan uitsluitend worden verleend indien is voldaan aan elk van de volgende voorwaarden:

- er wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan;
- er is een geldig wettelijk belang;
- er bestaat geen andere bevredigende oplossing.

De volgende beoordeling gaat in op deze drie voorwaarden.

3.1.1 Ecologische afweging

Onderzoeksmethode

Aanwezigheid van waterspitsmuis is tijdens het onderzoek (Antea Group, juli 2021) op basis van landelijke protocollen en onder begeleiding van ecologisch deskundigen voldoende nauwkeurig vastgesteld zoals beschreven in hoofdstuk 2 van het activiteitenplan.

De waterspitsmuis komt voor in en langs schoon, niet te voedselrijk, vrij snel stromend tot stilstaand water met een behoorlijk ontwikkelde watervegetatie en ruig begroeide oevers met een flauw talud. Hij komt voor bij beken, rivieren, sloten, plassen en daar waar grondwater opwelt. De waterspitsmuis komt alleen daar voor waar bodembedekkende vegetatie aanwezig is (bescherming tegen predatoren) en waar binnen een straal van 500 meter water is te vinden. Bovendien moet er in de oevers voldoende schuilmogelijkheid zijn waar de waterspitsmuis zich kan terugtrekken om zijn prooi op te eten.

Op basis van het terreinbezoek van 17 februari 2021 en de bureaustudie behorende bij de Natuurtoets is gebleken dat in de wijde omgeving van (en daarmee buiten) het tracé weinig geschikt biotoop

aanwezig is voor de waterspitsmuis. Er zijn voornamelijk landbouwsloten rondom de weilanden en akkers aanwezig waarvan de oevers kort gemaaid en/of geschoond zijn. De (essentiële) benodigde beschutting voor de waterspitsmuis ontbreekt geheel op deze locaties. Gezien het intensieve gebruik van deze agrarische percelen is tevens de verwachting dat de waterkwaliteit niet voldoet aan de biotoopeisen van de waterspitsmuis.

Uit de Nationale Database Flora en Fauna (NDFF) blijkt echter dat de soort verspreid waargenomen en ingevoerd is (in de NDFF) in de omgeving van het tracé (zie figuur 2.2 van het activiteitenplan). De waarnemingen komen voornamelijk uit de omgeving van het westelijke deel van het projectgebied uit braakbalonderzoek. Daarom kan aangenomen worden dat de waterspitsmuis in de omgeving van tenminste een deel van het tracé zal voorkomen. Deze waarnemingen zeggen echter niets over de dichtheden van de soort in het projectgebied. Gezien de beperkte aanwezigheid van geschikt biotoop voor de waterspitsmuis in de omgeving van het tracé, zal de waterspitsmuis daarom aanwezig zijn op de enkele locaties die wél geschikt biotoop bieden.

Gedurende het veldbezoek in februari van 2021 was de vegetatie langs de meeste oevers gemaaid. Bij de watergangen met geschikt biotoop voor de waterspitsmuis was de vegetatie deels gemaaid, waardoor hier schuilplaatsen aanwezig zijn voor de soort. Echter blijkt op basis van omgevingsfoto's uit de zomerperiode van juli 2020 (Streetsmart Cyclomedia, 2020) dat langs een aantal watergangen wel degelijk voldoende oevervegetatie aanwezig is om geschikt leefgebied te vormen voor de waterspitsmuis (zie figuur 1.2 t/m 1.4 van het activiteitenplan). Bovendien hebben deze watergangen een relatief flauw en breed talud.

Resultaten

Uit onderzoek is naar voren gekomen dat waterspitsmuis binnen het plangebied aanwezig is. Op basis van de biotoopeisen van de waterspitsmuis, het aanwezige biotoop rondom de genoemde watergangen, de aanwezigheid van de waterspitsmuis in het gebied (gebaseerd op de aanwezigheid van resten in braakballen) en het beperkte aanbod in geschikt biotoop, wordt de waterspitsmuis uitsluitend in (de oeverzone van) de bovengenoemde watergangen verwacht. Deze watergangen vormen functioneel leefgebied voor de waterspitsmuis waarbij tevens verblijfplaatsen van de waterspitsmuis aanwezig zijn in de delen welke niet gemaaid zijn. Nader onderzoek naar de waterspitsmuis is wegens bovengenoemde motivatie achterwege gelaten.

Negatieve effecten zonder aanvullende maatregelen

Door de werkzaamheden worden essentiële functies binnen het plangebied voor waterspitsmuis tijdelijk weggenomen: foerageer- en voortplantingsgebied zal tijdelijk verdwijnen. De werkzaamheden hebben effect op de aanwezige voortplantingsverblijfplaatsen binnen het plangebied. Daarnaast heeft de ingreep negatieve effecten op individuen van deze soort.

Door de realisatie van de industriewaterleiding wordt een deel van het functioneel leefgebied (en daarmee verblijfplaatsen) van de waterspitsmuis tijdelijk aangetast en vernietigd en worden mogelijk individuen gedood. Het doden van individuen is in overtreding met de verbodsbepalingen opgenomen in artikel 3.10, lid 1a. De aantasting en vernietiging van verblijfplaatsen is in overtreding met artikel 3.10 Wnb, lid 1b.

Als gevolg van de voorgestelde zorgvuldige werkwijze is van opzettelijk doden van waterspitsmuis geen sprake. Het betreft een mobiele soort en er worden genoeg maatregelen in acht genomen om doden te voorkomen, zoals het ongeschikt maken van leefgebied. Overtreding van de verbodsbepaling lid 1a van artikel 3.10 is daarom niet aan de orde. Het wegnemen van verblijfplaatsen kan echter niet voorkomen worden, waardoor hiervoor een ontheffing nodig is.

Maatregelen om negatieve effecten te voorkomen of te minimaliseren

Met de voorgestelde werkwijze, planning, inrichting en maatregelen, zoals beschreven in hoofdstuk 5 van het activiteitenplan, worden de effecten zo veel mogelijk beperkt. Deze en andere maatregelen zijn nader uitgewerkt in de Voorschriften. Globaal komt dit neer op het volgende:

- werken buiten de kwetsbare periode;
- habitat vooraf ongeschikt maken;

- opstellen van een ecologisch werkprotocol;
- begeleiding van de werkzaamheden door ecologisch deskundige.

Maatregelen voorafgaand aan de werkzaamheden:

Voorafgaand aan de werkzaamheden wordt het projectgebied ongeschikt gemaakt als leefgebied voor de waterspitsmuis door de oevervegetatie kort te maaien. Ook de vegetatie op de werkstroken bij de te kruisen watergangen dient kort gemaaid te worden. Vervolgens kan de watergang afgedamd worden. Het treffen van de mitigerende maatregelen (maaien vegetatie) vindt plaats buiten de kwetsbare periode van de waterspitsmuis. Dit houdt in dat de maaiwerkzaamheden niet tijdens perioden van vorst en niet tijdens de kwetsbare periode van voortplanting (april tot september) plaatsvinden. Het ongeschikt maken van het projectgebied vindt plaats onder begeleiding van een ter zake kundig ecooloog. De breedte van de werkstrook over het gehele tracé (inclusief watergangen) betreft maximaal 50 meter. Enkel de oevervegetatie die binnen de begrenzing van de werkstrook valt, wordt kort gemaaid. Gedurende de werkzaamheden blijven voldoende delen van de oevervegetatie van de betreffende watergang gehandhaafd en daarmee bereikbaar en beschikbaar voor de waterspitsmuis (als vluchtlocatie). Tevens vinden de maaiwerkzaamheden in één richting plaats. De aanwezige fauna heeft hierdoor een ontsnappingsmogelijkheid in de richting van geschikt en ongemaaid biotoop.

Maatregelen tijdens de realisatiefase:

- In stand houden van de functionaliteit van de niet gemaaide delen van de oeverzone (geen machines of materialen plaatsen);
- Indien relevant; ongeschikt/kort houden van het projectgebied waarin de werkzaamheden plaatsvinden voor de waterspitsmuis.

Maatregelen na afronding van de werkzaamheden:

Na afloop van de werkzaamheden zal de huidige situatie weer zo goed als mogelijk worden hersteld. Alhoewel de breedte van de werkstrook maximaal 50 meter betreft, vinden de daadwerkelijke graafwerkzaamheden enkel plaats over een breedte van zeven meter (sleufbreedte). Enkel bij de gegraven sleuf zal naar verwachting tijdelijk geen vegetatie aanwezig zijn. Op de overige delen is de aanwezige maar kort gemaaide vegetatie, afhankelijk van het seizoen, in staat zich relatief snel te herstellen. De verwachting is dat de gehele oevervegetatie op relatief korte termijn is hersteld en daarmee weer geschikt biotoop biedt voor de waterspitsmuis.

Door de uitvoering van deze maatregelen wordt ervoor gezorgd dat zowel tijdelijk als op lange termijn voldoende leefgebied behouden blijft.

Gunstige staat van instandhouding

De waterspitsmuis kent een algemene verspreiding in Nederland, maar is in het ene gebied veel algemener dan in het andere (Zoogdiervereniging, 2020). Sinds 1990 lijkt de soort zich in laagveengebieden te herstellen, mogelijk door verbetering van de waterkwaliteit. Het lijkt dat in de rest van Nederland geen herstel optreedt, met uitzondering van goede leefgebieden van voldoende omvang, zoals het Fochtelooverveen op de grens van Friesland en Drenthe en het voor waterberging nieuw ingerichte gebied bij het Leekstermeer in Groningen (de Onlanden); hier was de soort voordien weliswaar ook al aanwezig, maar hij heeft zich er recent sterk uitgebreid (verspreidingsatlas.nl). De soort wordt goed aangetroffen in braakballen uit voor de soort geschikte gebieden. Op basis van de verspreidingsdata van de waterspitsmuis vanuit braakbalonderzoek van de afgelopen 10 jaar, blijkt dat een groot deel van de betere natte gebieden (zoals het lage midden van Friesland, de Vechtplassen en de natte gebieden van Noord-Holland boven het Noordzeekanaal) aanzienlijke aantallen waterspitsmuizen herbergen. Tevens zijn er concentraties van waarnemingen van de soort in iets minder voor de hand liggende regio's, waaronder centraal Groningen. Hier zijn zeker geschikte gebieden voor de soort aanwezig, maar het geconcentreerde beeld ontstaat door het enorm aantal braakbalpartijen dat hier al jaren wordt verzameld. De percentages waterspitsmuis in de braakbalpartijen van Groningen zijn echter over het algemeen niet hoog, maar door de massa aan partijen lijken de laatste gebieden uitermate geschikt voor waterspitsmuizen. De trend van de soort wisselt per gebied. Op basis van de toegenomen populatie in de Onlanden en het braakbalonderzoek lijkt de trend van de waterspitsmuis in de provincie Groningen stabiel en/of positief.

Het projectgebied ligt bovendien aan de noordoostelijke rand van het verspreidingsgebied van de waterspitsmuis in Groningen. Aan de randen van een verspreidingsgebied zijn de dichtheden van soorten vaak relatief laag. Dit is binnen het projectgebied naar verwachting ook het geval, gezien het geringe aantal directe waarnemingen langs het grootste deel van het tracé.

De waterspitsmuis komt voor in en langs schoon, niet te voedselrijk, vrij snel stromend tot stilstaand water met een behoorlijk ontwikkelde watervegetatie en ruig begroeide oevers met een flauw talud. Hij komt voor bij beken, rivieren, sloten, plassen en daar waar grondwater opwelt. De waterspitsmuis komt alleen daar voor waar bodembedekkende vegetatie aanwezig is (bescherming tegen predatoren) en waar binnen een straal van 500 meter water is te vinden. Bovendien moet er in de oevers voldoende schuilmogelijkheid zijn waar de waterspitsmuis zich kan terugtrekken om zijn prooi op te eten (zoogdiervereniging.nl).

De werkzaamheden zullen geen afbreuk doen aan de gunstige staat van instandhouding van de waterspitsmuis. Voorwaarde voor een goede lokale staat van instandhouding is de aanwezigheid van schone, begroeide watergangen met ruige begroeide oevers met een flauw talud. De lengte van de watergangen Olingermaar, Dwarse Teugen Weiwerdermaar (zie figuur 1.2 t/m 1.4 van het activiteitenplan) bedraagt globaal 1,8 km, 1,3 km respectievelijk 1,3 km. Slechts een relatief klein deel (maximaal 50 meter) van beide oeverzones van de genoemde watergangen wordt tijdelijk ongeschikt voor de waterspitsmuis (zie ook tabel 6.1). Als gevolg van de voorgenomen werkzaamheden worden de oeverzones niet permanent aangetast of gewijzigd ten opzichte van de huidige situatie. De oorspronkelijke situatie wordt na afloop van de werkzaamheden zo goed als mogelijk hersteld. Na de werkzaamheden kan de waterspitsmuis weer gebruik maken van deze oeverzones. De delen van de oeverzone buiten de werkstrook blijven tijdens de werkzaamheden geschikt en bereikbaar voor de waterspitsmuis. Na afloop van de werkzaamheden en herstel van de vegetatie is de totale oeverzone waar de waterspitsmuis gebruik van kan maken hetzelfde als voorafgaand aan de werkzaamheden. Tevens worden mitigerende maatregelen genomen om effecten op de soort tegen te gaan. Op korte en lange termijn zijn geen negatieve effecten te verwachten op de soort. Tijdens de werkzaamheden blijft voldoende geschikt leefgebied aanwezig en beschikbaar zodat kan worden aangenomen dat de lokale staat van instandhouding niet in het geding komt.

Het leefgebied van de waterspitsmuis is langgerekt en loopt evenwijdig aan een oever. De actieradius loopt uiteen van 30 tot 160 meter. De oppervlakte van een territorium bedraagt in een veengebied met veel kleine slootjes gemiddeld 250 bij 0,75 meter. Mannetjes en vrouwtjes hebben elk hun eigen territorium (zoogdiervereniging.nl). Om een inschatting te kunnen maken van de populatie waterspitsmuizen bij de te kruisen watergangen, dienen enkele aannames te worden gemaakt. Op basis van het terreinbezoek wordt er vanuit gegaan dat de oeverzone van de watergangen gelijkwaardig leefgebied is en daarmee de grootte van de territoria vergelijkbaar is. Er worden geen grote concentraties waterspitsmuizen op specifieke locaties verwacht. Aangezien waterspitsmuizen solitaire dieren zijn, wordt er per territorium aan één oeverzijde één waterspitsmuis verwacht. In tabel 6.1 in het activiteitenplan is een inschatting gegeven van het aantal territoria aan één zijde van de te kruisen watergangen. Hierbij is zowel uitgegaan van een zéér klein leefgebied (30 meter oeverlengte) als een zéér groot leefgebied (250 meter oeverlengte). Aangezien de percentages waterspitsmuis in de braakbalpartijen van Groningen over het algemeen niet hoog zijn, is de verwachting dat de waarden behorend bij een oeverlengte van 250 meter het meest aannemelijk zijn (Zoogdiervereniging, 2018). Op basis van de bovenstaande aannames is de verwachting dat de populatie waterspitsmuizen langs één oeverzijde van de Olingermaar, Dwarse Teugen en Weiwerdermaar respectievelijk uit 8, 6 en 6 individuen bestaat. Gezien de breedte van de werkstrook van 50 m ten opzichte van de lengte van de watergangen is de verwachting dat er ($\leq$)1 individu een territorium heeft in de werkstrook. Per te kruisen watergang betreft dit nog steeds ($\leq$)1 individu. Tevens is het percentage leefgebied dat tijdelijk ongeschikt wordt 2,5%, 3,5% en 3,5% van één oeverzijde van respectievelijk de Olingermaar, watergang bij Dwarse Teugen en Weiwerdermaar.

Door de uitvoering van de genoemde maatregelen en de huidige staat van instandhouding van waterspitsmuis, is zeker dat dit project niet zal leiden tot negatieve effecten op de lokale populatie of de staat van instandhouding van de betreffende soort.

Eindoordeel ecologische afweging

Met aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid zal de voorgestelde manier van werken de negatieve effecten op aangetroffen beschermde soorten voorkomen of tot een voldoende minimum beperken. Gezien bovenstaande is gegarandeerd dat de huidige populatie in stand kan blijven en dat de gunstige staat van instandhouding van waterspitsmuis gewaarborgd blijft.

3.1.2 Belangenafweging

De ontheffing is aangevraagd voor waterspitsmuis in het belang van;

- ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden of van kleinschalige bouwactiviteiten, met inbegrip van het daarop volgende gebruik van het gebied.

Tevens kan de activiteit gezien worden:

- in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.

In hoofdstuk 3 van het activiteitenplan is dit geldige belang verder toegelicht. North Water is voornemens om een industriewaterleiding aan te leggen ten behoeve van de watervoorziening in het noordoosten van de provincie Groningen. Aanvullend wordt een deel van een drinkwatertransportleiding vervangen langs de Holeweg te Meedhuizen. De realisatie van het industriewaterleidingstracé is noodzakelijk voor de versterking van de watervoorziening in de Eemshaven.

De doelstelling van het project is tweeledig. Als gevolg van het project is er sprake van een uitbreiding van de omvang van de industriewaterlevering in de Eemshaven als duurzaam alternatief voor drinkwater. Ten tweede voorziet het project in de bestendiging van de drinkwatervoorziening in het noordoostelijk deel van Groningen door het vervangen van een deel van de drinkwaterleiding.

Dit belang is voldoende om de (tijdelijke) negatieve effecten op de beschermde waterspitsmuis, die als gevolg van de uitvoering van de voorgenomen activiteit zullen optreden, te rechtvaardigen.

3.1.3 Alternatievenafweging

In 2020 is door North Water het onderhavige tracé uitgewerkt. Hiertoe is een haalbaarheidsstudie (bureaustudie) uitgevoerd naar de mogelijke routes voor het leidingtracé. Er is gekeken naar de effecten per tracévariant op de flora en fauna in de omgeving. Uit deze tracéstudie is geen meest gunstige variant vanuit ecologisch oogpunt naar voren gekomen. Geen van de onderzochte varianten lagen namelijk in NNN-gebied of Natura 2000-gebied (hetgeen de scope van het onderzoek was). Leefgebied van de waterspitsmuis is echter wel op alle tracés aanwezig. Een veldbezoek was destijds nog niet mogelijk, waardoor nog niet vastgesteld kon worden of beschermde soorten langs de leidingroutes daadwerkelijk aanwezig zijn.

Voor het vaststellen van het definitieve tracé is tevens gekeken naar andere omgevingsaspecten, zoals cultuurtechniek (staat van landbouwgronden), geotechniek, milieu en archeologie. Op basis van een multicriteria analyse waarin diverse risico's en onder andere bovenstaande variabelen in zijn verwerkt, is vervolgens het huidige tracé vastgesteld. Geconcludeerd kan worden dat er gezien de eerder genoemde aspecten, voor de realisatie van het tracé geen reële alternatieven mogelijk zijn die in geen of minder schadelijke effecten resulteert voor beschermde soorten (waaronder de waterspitsmuis).

De standaardprocedure bij de realisatie van een leidingentracé betreft een open ontgraving. Dit heeft voornamelijk te maken met de veiligheid voor de omgeving. Bij calamiteiten zijn leidingen die gerealiseerd worden middels een open ontgraving, gezien de diepte waarop de leidingen zich bevinden, makkelijker te bereiken en daarmee sneller te herstellen. Enkel bij uitzondering (onder andere kruisingen met drukke/essentiële verkeerswegen, diepe (vracht)vaarwegen), spoorlijnen of kruisingen met reeds aanwezige transportleidingen) wordt een ondergronds gestuurde boring of

persing uitgevoerd. Het leidingentracé komt hierbij op grote diepte te liggen, waardoor deze bij calamiteiten zeer slecht bereikbaar is. Tevens zijn er bij een HDD-boring meer technische risico's, maar spelen ook meer omgevingsaspecten een rol in de aanlegfase, zoals een groter benodigd werkterrein, meer bemaling en meer machines en daardoor meer verstoring bij de in- en uittredepunten. Vanuit het oogpunt van geotechniek geldt bovendien dat gestuurde HDD boringen niet zonder risico's kunnen worden aangelegd; dit is sterk afhankelijk van onder andere cohesie van de grond, zettingsgedrag van de bodem en grondwaterspanningen. Tevens vormt de aanwezigheid van potklei en kans op keien en grindlagen een risico voor het uitvoeren van HDD boringen. Het uitvoeren van gestuurde HDD boringen is daarmee een uitvoeringsrisico en vanuit geotechnisch oogpunt niet wenselijk. Alleen indien er infrastructuur en obstakels zijn die praktisch niet gekruist kunnen worden in open ontgraving kan derhalve gekozen worden voor een gestuurde HDD boring.

Bij de locaties met waterspitsmuisleefgebied zoals omschreven in de ontheffingsaanvraag (de Olingermaar, de watergang bij Dwarse Teugen en Weidewerdermaar) zijn er geen technische obstakels aanwezig, waardoor het uitgangspunt is om de leidingen in open ontgraving aan te leggen. Tevens is het bij deze watergangen technisch niet haalbaar om de leiding aan te leggen middels zinkers in den natte. Derhalve worden de werkzaamheden uitgevoerd in den droge middels het afdammen en droogleggen van een gedeelte van de watergangen. De werkwijze voor het realiseren van het tracé in open ontgraving is afgestemd op de aanwezigheid van de waterspitsmuis. Alvorens de werkzaamheden van start gaan, zal de oeverzone van de bovengenoemde watergangen over de breedte van de werkstrook (maximaal 50 meter) ongeschikt worden gemaakt voor de waterspitsmuis door de oevervegetatie kort te maaien. De vegetatie wordt gemaaid in de richting van de oeverzones waar de oevervegetatie aanwezig blijft, zodat de soort een goede vluchtmogelijkheid heeft. Door het opvolgen van bovenstaande werkwijze worden eventuele effecten op de soort tot een minimum beperkt. Een andere werkwijze leidt niet tot minder schade aan de soort.

Het is niet mogelijk om de planning voor de werkzaamheden in de oeverzone van de Olingermaar, de watergang bij Dwarse Teugen en Weidewerdermaar (volledig) af te stemmen op de aanwezigheid van de waterspitsmuis. Dit heeft te maken met de praktische uitvoering van de werkzaamheden. In de praktijk blijkt dat het zeer lastig is kleine delen van het tracé te realiseren en deze vervolgens goed op elkaar aan te laten sluiten. De lengte van het gehele tracé is circa 12 km welke achtereenvolgens in logische volgorde wordt aangelegd. Het is daarom lastig een indicatie te geven in welke periode de betreffende watergangen worden gekruist. Daarnaast is het project onderhevig aan andere randvoorwaarden welke van invloed zijn op de planning (onder andere afstemming met grond-eigenaren in relatie tot grondgebruik, afstemming uitvoeringsperiode op ganzenfoerageergebied en weidevogelgebied).

Door het treffen van mitigerende maatregelen buiten de kwetsbare periode van de waterspitsmuis, wordt rekening gehouden met de aanwezigheid van de waterspitsmuis bij de uitvoering van de werkzaamheden. Het gebied (de werkstrook) wordt buiten de kwetsbare periode ongeschikt gemaakt, waardoor individuen (en essentiële (voortplantings)functies voor de soort) niet worden verwacht in de werkstrook tijdens de werkzaamheden. Zodoende wordt de reproductie van de soort niet negatief beïnvloed.

Gezien bovenstaande is voldoende aangetoond dat er geen andere bevredigende oplossing voorhanden is die een minder ecologisch negatief effect heeft op de aanwezige beschermde waterspitsmuis. In deze situatie wordt met de gekozen locatie, planning, werkwijze en inrichting schade aan de aanwezige beschermde waterspitsmuis voorkomen of zoveel mogelijk beperkt.

4 Conclusie

Op basis van de ingediende aanvraag blijkt dat de alternatievenafweging voor deze activiteit in dit plangebied voldoende is onderbouwd en het belang van de activiteit voldoende is aangetoond. Met de maatregelen zoals uitgewerkt in de voorschriften wordt het effect als gevolg van de geplande activiteit in het plangebied voldoende beperkt en blijft de gunstige staat van instandhouding van waterspitsmuis gewaarborgd.

4.1 Eindconclusie

Om de activiteit uit te voeren is een ontheffing nodig van verbodsbepalingen zoals in de volgende tabel weergegeven.

Omdat geen afbreuk gedaan wordt aan het streven de soort in een gunstige staat van instandhouding te brengen of te houden, is de aanvraag voor ontheffing:

voor de volgende soort	voor artikel 3.10, lid 1b ¹
waterspitsmuis (<i>Neomys fodiens</i>)	toegekend

¹Het betreft de verbodsbepalingen:

lid 1b, opzettelijk beschadigen of vernielen van vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen;

Daarom verlenen wij, Gedeputeerde Staten van de provincie Groningen, een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming. Dit besluit geeft ontheffing voor de soorten en verbodsbepalingen zoals is weergegeven in bovenstaande tabel. De activiteit kan daarmee in het omschreven plangebied binnen de ontheffingperiode en met inachtneming van de voorschriften gerealiseerd worden.

Consequenties

Bij besluit ontheffingverlening is het toegestaan de werkzaamheden uit te voeren zoals in de aanvraag uiteengezet is, voor plangebied en periode zoals omschreven in het besluit.

Gedurende de werkzaamheden dient rekening gehouden te worden met het broedseizoen van vogels. Verstoring van broedgevallen van vogels dient te worden voorkomen. Voor de in het plangebied te verwachten algemenere vogelsoorten kan dit plaatsvinden door werkzaamheden buiten de broedperiode van aanwezige soorten uit te voeren. Tevens kunnen voorbereidende maatregelen worden getroffen om te voorkomen dat deze vogels tot broeden kunnen komen binnen het plangebied. Voor meer kwetsbare soorten met een ongunstige staat van instandhouding dient hiervoor een aanvullende ontheffing aangevraagd te worden.

Voor het broedseizoen wordt geen standaardperiode gehanteerd in het kader van de Wet natuurbescherming. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode. Verblijfplaatsen van vogels die hun verblijfplaats het gehele jaar gebruiken zijn jaarrond beschermd. Voor het verwijderen van dergelijke verblijfplaatsen is te allen tijde een ontheffing vereist. Kwetsbare akker- en weidevogels worden sinds kort, ten gevolge van voortschrijdend wetenschappelijk inzicht, ook tot deze groep van vogels met jaarrond beschermd nest gerekend.

Wanneer bij uitvoering van de werkzaamheden verbodsbepalingen overtreden worden ten aanzien van andere soorten dan die waarop het besluit van toepassing is, dienen de werkzaamheden stilgelegd te worden en dient aanvullend ontheffing voor deze soorten te worden aangevraagd.

Bijlage 1. Wettelijk kader

Artikel 1.11 Wnb Zorgplicht

1. Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving.
2. De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in elk geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor een Natura 2000-gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten:
 - a. dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel,
 - b. indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden geveegd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of
 - c. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt.

Artikel 3.5 Wnb

1. Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
2. Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
3. Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
4. Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.
5. Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

Artikel 3.6 Wnb

1. Het is verboden dieren of planten van soorten, genoemd in bijlage IV bij de Habitatrichtlijn, bijlage I of II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, met uitzondering van de soorten, bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn, onder zich te hebben voor verkoop, te vervoeren voor verkoop, te verhandelen, te ruilen of te koop of te ruil aan te bieden.
2. Het is verboden, anders dan voor verkoop, dieren of planten als bedoeld in het eerste lid onder zich te hebben of te vervoeren.
3. De verboden, bedoeld in het eerste en tweede lid, zijn niet van toepassing ingeval de in dat lid bedoelde dieren en planten aantoonbaar zijn gefokt of gekweekt.

Artikel 3.8 Wnb

1. Gedeputeerde staten kunnen ontheffing verlenen van een of meer van de verboden, bedoeld in de artikelen 3.5 en 3.6, tweede lid, ten aanzien van dieren of planten van daarbij aangewezen soorten, dan wel ten aanzien van de voortplantingsplaatsen, rustplaatsen of eieren van dieren van daarbij aangewezen soorten.
2. Provinciale staten kunnen bij verordening vrijstelling verlenen van een of meer van de verboden, bedoeld in de artikelen 3.5 en 3.6, tweede lid, ten aanzien van dieren of planten van daarbij aangewezen soorten, dan wel ten aanzien van de voortplantingsplaatsen, rustplaatsen of eieren van dieren van daarbij aangewezen soorten.
3. Onze Minister kan ontheffing of vrijstelling verlenen van een of meer van de verboden, bedoeld in artikel 3.6, eerste lid, of van regels gesteld krachtens artikel 3.7, ten aanzien van dieren of planten van daarbij aangewezen soorten, dan wel ten aanzien van de voortplantingsplaatsen, rustplaatsen of eieren van dieren van daarbij aangewezen soorten.
4. Bij de algemene maatregel van bestuur, bedoeld in artikel 3.7, eerste lid, kan worden bepaald dat gedeputeerde staten ontheffing kunnen verlenen, of dat provinciale staten bij verordening vrijstelling kunnen verlenen, van bij de maatregel aangewezen regels.
5. Een ontheffing of een vrijstelling wordt uitsluitend verleend, indien is voldaan aan elk van de volgende voorwaarden:
 - a. er bestaat geen andere bevredigende oplossing;

- b. zij is nodig:
 - 1°. in het belang van de bescherming van de wilde flora of fauna, of in het belang van de instandhouding van de natuurlijke habitats;
 - 2°. ter voorkoming van ernstige schade aan met name de gewassen, veehouderijen, bossen, visgronden, wateren of andere vormen van eigendom;
 - 3°. in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten;
 - 4°. voor onderzoek en onderwijs, repopulatie of herintroductie van deze soorten, of voor de daartoe benodigde kweek, met inbegrip van de kunstmatige vermeerdering van planten, of
 - 5°. om het onder strikt gecontroleerde omstandigheden mogelijk te maken op selectieve wijze en binnen bepaalde grenzen een beperkt, bij de ontheffing of vrijstelling vastgesteld aantal van bepaalde dieren van de aangewezen soort te vangen of onder zich te hebben, onderscheidenlijk een beperkt bij de ontheffing of vrijstelling vastgesteld aantal van bepaalde planten van de aangewezen soort te plukken of onder zich te hebben;
- c. er wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Artikel 3.10 Wnb

1. Onverminderd artikel 3.5, eerste, vierde en vijfde lid, is het verboden:
 - a. in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;
 - b. de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of
 - c. vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.
2. Artikel 3.8, met uitzondering van het derde en vierde lid, is van overeenkomstige toepassing op de verboden, bedoeld in het eerste lid, met dien verstande dat, in aanvulling op de redenen, genoemd in het vijfde lid, onderdeel b, de noodzaak voor de ontheffing of vrijstelling ook verband kan houden met handelingen:
 - a. in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden of van kleinschalige bouwactiviteiten, met inbegrip van het daarop volgende gebruik van het gebied of het gebouwde;
 - b. ter voorkoming van schade of overlast, met inbegrip van schade aan sportvelden, schietterreinen, industrieterreinen, kazernes, of begraaftplaatsen;
 - c. ter beperking van de omvang van de populatie van dieren, in verband met door deze dieren ter plaatse en in het omringende gebied veelvuldig veroorzaakte schade of in verband met de maximale draagkracht van het gebied waarin de dieren zich bevinden;
 - d. ter voorkoming of bestrijding van onnodig lijden van zieke of gebrekkige dieren;
 - e. in het kader van bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of bosbouw;
 - f. in het kader van bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;
 - g. in het kader van bestendig beheer of onderhoud van de landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied;
 - h. in het algemeen belang, of
 - i. bestendig gebruik.

Artikel 5.3 Wnb

1. Aan een vrijstelling, vergunning of ontheffing kunnen voorschriften worden verbonden.
2. Een vrijstelling, vergunning of ontheffing kan onder beperkingen worden verleend.
3. Vrijstellingen, vergunningen en ontheffingen kunnen aan een geldigheidsduur worden gebonden.
4. Het is verboden te handelen in strijd met de bij een vergunning of ontheffing gestelde voorschriften.

Loket	
Wettelijk domein	Wet natuurbescherming, soorten
Gebieden	Niet gebiedsgebonden
Ontheffing	Eenmalig
Dossiernummer KIWI	K30725
Documentnummer KIWI	2021-106661
Zaaknummer Squit	GR-VERG-2021-000626

Contactpersoon	
Bedrijfsnaam	
Contactpersoon	
Adres	
Postcode en woonplaats	
Telefoonnummer vast	
Telefoonnummer mobiel	
Emailadres	

Gegevens project	
Projectnaam	
Locatie werkzaamheden	
Startdatum werkzaamheden	
Einddatum werkzaamheden	
Overzicht planning werkzaamheden	

Versturen aan
Dit formulier dient zodra de aanvang van het werk bekend is per mail te worden ingediend bij de provincie Groningen, maar minimaal 7 dagen van te voren, naar loketVTH@provinciegroningen.nl onder vermelding van; 'Meldingsformulier Wnb soorten Start werkzaamheden Industriewaterleiding Garreweer Farmsum - North Water B.V. (K30725)'